

Jaciment paleontològic Mas Vilageriu

Tona

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Vèrtex sud-oest del municipi
Emplaçament Des del km 0 de la BV5303, uns 120 metres en direcció Tona, el jaciment comprèn l'àrea sud-est de la carretera en direcció de l'àrea de Vilageriu.
Alçada: 698

Coordenades:

Latitud: 41.8412
Longitud: 2.20384
UTM Est (X): 433900
UTM Nord (Y): 4632451

Classificació

Número de fitxa 08283 - 282
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Jaciment paleontològic
Estil / època: Cenozoic Paleògen
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Parcialment destruït (segons Inventari de Patrimoni Arqueològic)
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: POUM. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. VI. Catàleg de béns a protegir. Co5 BCIL 12279-I Protecció B / EPA, i Arq-18. EPA /AIG
Número inventari CC.AA. 19013
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Científic

Titularitat Privada
Titular: Múltiples propietaris
Fitxes associades:
Conjunt de Vilageriu
Jaciment paleontològic de Can Segalers
Autoria de la fitxa Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa: dc., 12/06/2024 - 17:41

Descripció

Es tracta d'un jaciment paleontològic on s'hi documentà l'any 2008 la troballa de 44 restes fòssils d'un esquelet parcial de sireni fòssil, un mamífer aquàtic de l'ordre Sirenia (que inclou els dugongs o manatís). Destaquen un fragment cranial amb dentició (veure imatge), així com varies vèrtebres i fragments de costelles.

L'estudi resultant caracteritzà els sediments que aflora com a margues blaves i grises, les quals s'alternen amb alguns conglomerats. En particular, són abundants unes petites laminacions molt riques en briozous, i altres invertebrats fòssils. Segons la cartografia geològica, aquest jaciment es troba situat en una unitat cartogràfica que es correspon a nivells de gresos, margues grises i alguns conglomerats del Bartonian mitjà, i proper a la transició amb la unitat constituïda per nivells de margues blaves també fossilíferes, corresponents igualment al Bartonian mitjà. Cronològicament, l'estatge Bartonian pertany a l'Eocè Mitjà, amb una datació aproximada de 41,3 a 37 milions d'anys.

Altres restes recuperades en l'excavació de 2008 corresponen a invertebrats, especialment briozous, coralls i alguns bivalves, que mostren clarament que es tracta d'un ambient deposicional marí (IPA).

La importància del jaciment és que es va poder determinar un holotip de referència, ja que l'estudi definitiu atribueix aquest sireni a una nova espècie, el *Prototherium ausetanum* (BALAGUER, ALBA, 2016).

Observacions:

Imatge Ortofoto 1:5.000 extreta del Vissir v3.35 Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

Imatge fragment cranial del Servei d'Arqueologia i Paleontologia (Departament de cultura).

Història

Les restes van ser localitzades per un aficionat, el Sr. Josep Maria Espona, i recuperades al Mas Vilageriu de Tona en el decurs d'una intervenció d'urgència duta a terme l'any 2008 pel Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural.

Bibliografia

BALAGUER, Jordi (2010). "La troballa i l'excavació de les restes d'un sireni fòssil a Tona". Llibre de Tona.

BALAGUER, Jordi; ALBA, David M. (2016). "A new dugong species (Sirenia, Dugongidae) from the Eocene of Catalonia (NE Iberian Peninsula)" *Comptes Rendus Palevol*.

VILÀ, J.; SORIGUERA, I.(2020). “El mar de Tona, una història de fa 40 milions d’anys”. Llibre de Tona. Pàgines 40-44.

Enllaços d'interès:

[Una nova espècie de sireni trobada a Tona, Osona](#)

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic](#)

[A new dugong species \(Sirenia, Dugongidae\) from the Eocene of Catalonia \(NE Ibe...](#)

Mas Vilagelu. Jaciment paleontològic

